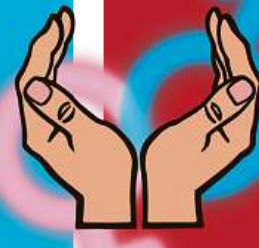

- Ceny pohřbů a uložení
- Speciální služby
- Jak zmírnit utrpení

Jak se vyhnout rodu

LIDOVÉ NOVINY

130
LET

ČTVRTEK 9. LISTOPADU 2023

NEZÁVISLÝ DENÍK ZALOŽENÝ 1893

CENA 25 Kč | XXXVI/260*

V Číně jednala česká bezpečnostní elita

S poradcem premiéra pro národní bezpečnost Pojarem letěl dle zjištění LN do Pekingu i šéf rozvědky

MARTIN SHABU

PRAHA Nedávná cesta premiérova poradce Tomáše Pojara do Číny vzbudila pozornost bezpečnostních expertů i politiků. A vyvolala řadu otázek. Mění se český postoj vůči říši středu? Ochabuje podpora Tchaj-wanu? Co znamená, když za předním čínským komunistou odletí poradce pro národní bezpečnost? A mělo se to utulovat?

Pojar se minulý čtvrtek sešel v Pekingu s prominentním čín-

ským komunistou Wangem I, který má výsadní postavení nejen uvnitř vládnoucí strany, ale i v diplomatickém aparátu země. Jak navíc zjistily LN, na neobvyklou misi s Pojarem vyrazil i ředitel české rozvědky Vladimír Posolda. Co přesně s Čínou česká delegace probírala, není jasné.

„Jednání bylo věnované perspektivě vzájemných vztahů a spolupráce,“ odráží dotazy Pojar. Posoldův Úřad pro zahraniční styky a informace (ÚZSI)

na dotazy ohledně důvodu, proč se setkání zúčastnil i šéf tajné služby, odpověděl stručně. „Jako zpravodajská služba rozhodně nebudeme cokoli veřejně komentovat,“ sdělil LN Jaroslav Hrbek z kanceláře rozvědky.

Koaliční zklamání

Čínané si schůzku nenechali pro sebe a setkání se západními politiky náležitě „prodali“ do médií včetně fotografie, kde vedle Pojara sedí i šéf tajné služby. „Česká

strana je ochotna prosazovat rozvoj vztahů s Čínou s pragmatickým přístupem. Chce uskutečnit více výměn a posílit vzájemné porozumění s Čínou s cílem položit pevné základy pro dlouhodobý rozvoj bilaterálních vztahů,“ popsala jednání státní tisková agentura Nová Čína.

Sám Pojar po přeletu potvrdil, že Češi stojí o intenzivnější kontakt s Pekingem. Jenže to může být pro řadu koaličních politiků zklamání.

Jako první na zprávu, jež unikla zásluhou zveřejnění čínskou stranou, reagoval pirátský senátor Lukáš Wagenknecht. „Nyní přichází s posilováním vztahů s Čínou? Vyzývám vládu, aby veřejností vysvětlila její nečitelnou politiku vůči zemím nepřátelským k ČR,“ napsal na sociální síti X.

Nad setkáním krouží hlavou i Pavel Fischer, předseda senátního výboru pro zahraniční věci, obranu a bezpečnost.

Pokračování na straně 3

Čarodějka módní ikonou

Předjarní kampaň španělské značky Loewe zdobí kromě mladých a nadějných modelek i tvář Maggie Smithové, populární herečky, kterou zná celý svět především díky filmové sérii o čaroději Harrym Potterovi.

strana 16

Pavel by chtěl balíček tvrdší

Podepsat, nepodepsat ve stanovené lhůtě, nebo vetovat, a vrátit tak poslancům k předložení či přehlasování. Takové jsou nyní možnosti prezidenta Petra Pavla, který rozhodne o další cestě Senátem schváleného úsporného balíčku.

strana 2

Tabák? Na dani minus deset miliard

Třetí rok po sobě se ministerstvu financí nedaří „trefit“ předpokládaný přínos spotřební daně z tabákových výrobků. Přestože rok od roku roste daňová sazba, a tedy i konečná cena, stát vybírá méně.

strana 12

S chutí si zahrát nahlas

Trvalo to dvanáct let, než kapela November 2nd vydala nové album. Mezitím stihla objet kus světa, navázat kontakty na mezinárodní scéně, nasávat do sebe inspiraci. Všechno se to odráží na eponymní novince, která vyšla, jak jinak, 2. listopadu. **ROZHOVOR, strana 7**

Gólman se zvláštním talentem

Proti českým hokejistům se na Karjala Cupu postaví brankář, který kromě soupeřů už odmala válčí i s psychickými potížemi. Švéd Linus Söderström trpí Aspergerovým syndromem i ADHD. **strana 13**

SLOUPEK LN

Ukrajina a domácí úkoly

MAREK HUDEMA

Evropská komise včera navrhla zahájit jednání o vstupu Ukrajiny do Evropské unie. Kyjev kvůli tomu musí splnit spoustu domácích úkolů, například omezit korupci a přijmout tisíce nových zákonů.

Jenže ani kdyby se zločinnost na Ukrajině přiblížila k nule, tamní úředníci byli jako bílé lilie a uprostřed Kyjeva by šlo nechat na ulici bez obav z ukradení milion dolarů, stále to nebude stačit. A nepomohlo by ani přijetí všech norem potřebných pro vstup do Unie kouzlem přes noc. Jsou tu totiž dva další obří zádrhele.

Prvním je to, že některé unijní země (jednání s Ukrajinou a následně i vstup do EU musejí schválit všichni členové) nebudou chtít přijmout stát, který vede válku. I když ho v boji proti agresorovi podporují. To snad půjde za nějaký čas překonat. Je tu však větší problém.

Pokud totiž chce Evropská unie přijmout nové členy a zvláště tak velkou zemi, jako je Ukrajina, musí nejprve projít vnitřní reformou rozhodování, financování a spousty dalších věcí. Zkrátka splnit si vlastní domácí úkoly. A to bude trvat dlouho a dost možná to Unii půjde mnohem hůř než Ukrajině.

Pozvánka i pro Ukrajinu. Evropská unie by měla zahájit přístupová jednání s Ukrajinou, Moldavskem a Bosnou a Hercegovinou. Doporučení Evropské komise včera tlumočila její šéfka Ursula von der Leyenová. **Více čtěte na straně 6**

FOTO REUTERS

Deprese, úzkosti. Školu opustí až sedm dětí ze 100

LENKA ŠTĚPÁNKOVÁ

PRAHA Lucie studuje druhým rokem gymnázium. Její matka je nemocná, nechce ale, aby se o tom vědělo. Lucie si nemá s kým popovídat a už je toho na ni moc. Dočasnou „úlevu“ jí přináší sebepoškození. Nosí dlouhé rukávy, takže to navenek není vidět.

„Někdy si říkám, jestli by to tu nebylo lepší beze mě. Abych rodičům nepřidělávala další starosti,“ popisuje studentka.

„Někdy si říkám, jestli by to tu nebylo lepší beze mě. Abych rodičům nepřidělávala starosti.“

Právě sebepoškození, ale i poruchy příjmu potravy či deprese patří mezi časté důvody, proč mladí lidé nechodí do školy a předčasně opouštějí vzdělávací systém. Řečí čísel – téměř sedm žáků ze sta v Česku nedokončí zá-

kladní nebo střední školu. Pomoc pro ně bývá špatně dostupná, v nabídce odborníků se nevyznají. A v některých případech takové situace končí tragicky.

Pomoci by jim mohli sociální pedagogové, je jich ale málo. Novou možností jsou tzv. case manažeri na školách neboli jacísi kordinátoři podpory. Pilotní projekt České asociace streetwork, která sdružuje nízkoprahové sociální služby, po dvou letech míří do finální fáze. **Pokračování na straně 2**

Hřib: Na modré zóny už budou smět jen rezidenti

PRAHA Chystané omezení vjezdu aut do centra hlavního města podle náměstka primátora pro dopravu Zdeňka Hřiba (Piráti) úzce souvisí s reformou systému parkování. A v mimo jiné znamená, že na modrých zónách budou moci parkovat už jen rezidenti nebo jimi pozvaní návštěvníci. Ostatní budou muset využít parkování na zónách fialových.

Jak Hřib stále opakuje, žádná dopravní apokalypsa po omezení vjezdu do centra vypuknout nemá. Přípravuje se prý řada výjimek, výrazně omezeno nemá být

ani zásobování místních obyvatel nebo podnikatelů.

„Pro ty, kdo si přes centrum jen zkracují cestu, je tady Blanka, kterou se to dá objet,“ říká Hřib v rozhovoru pro LN. Současně upozorňuje, že dostavba Pražského ani Městského okruhu, na kterou se má podle některých hlasů se zavedením omezení počkat, situaci v centru nevyřeší. A s tím Městským bude muset Praze finančně pomoci stát. Municipální kasa bude totiž po dostavbě trasy metra D v roce 2030 prázdná. **hyp ROZHOVOR se Z. Hřibem strana 4**

PŘEDPLATNÉ 225 555 533

Cena: Slovensko 1,50 €

WWW.LIDOVKY.CZ

2 3 2 6 0

9 770862 592029

Rebelující lékaři odmítli nabídku ministerstva

PRAHA Zvýšení platů od ledna 2024 nabídlo ministerstvo zdravotnictví podle vrchního ředitele sekce legislativy a práva Radka Policara lékařům ve státních nemocnicích. Mělo to být formou garance nepodkročitelné výše platů místo zvýšení platových tabulek, které protestující lékaři žádali. Jejich zástupci a odbory návrhy odmítli, podle viceprezidenta České lékařské komory Jana Přády se týkaly jen některých lékařů. Znovu se sejdou 13. listopadu. Protestující lékaři žádají kromě zvýšení základní mzdy také úpravy zákoníku práce. Aby své požadavky podpořili, vypovídají od prosince přesčasovou práci.

„Představa ministerstva zdravotnictví nebyla vyčíslena objemy finančních prostředků. Navrhli jsme sjednotit odměňování ve všech českých nemocnicích bez ohledu na to, jakou mají formu,“ uvedla předsedkyně Odborového svazu zdravotnictví a sociální péče Dagmar Žitníková. Na přechodnou dobu by se podle ní měly zavést jednotné platové tabulky. „Představili jsme náš návrh, který by znamenal pro zdravotnické pracovníky garanci takzvané nepodkročitelné výše platů, která by znamenala, že by všichni měli důstojný plat, což je podle nás lepší návrh než navyšování takzvaných platových tarifů podle nařízení vlády, které by znamenalo, že se přidá všem úplně stejná částka,“ uvedl Policar. Podle něj by nabídka znamenala navýšení platů těch, kteří je teď mají bez přesčasů nižší. Do roku 2025 by měl být podle Policara připraven zákon o odměňování ve zdravotnictví. Měl by garantovat dohodu příslibem lékařům v roce 2011. Počítala s navázáním platů lékařů na průměrnou mzdu, podle délky praxe by byl jejím 1,5 až trojnásobkem. Podle Sekce mladých lékařů ČLK podalo výpověď přesčasové práce od prosince 6000 lékařů ze 13 000, kteří v nemocnicích slouží odpolední a noční služby. Celkově jich v nemocnicích pracuje asi 22 000. čtk

Podepsat, nepodepsat ve stanovené lhůtě, nebo vetovat, a vrátit tak poslancům k předělání či přehlasování. Takové jsou nyní možnosti prezidenta Petra Pavla, který **rozhodne o další cestě Senátem schváleného úsporného balíčku.**

DOMINIK STEIN

PRAHA Senátoři včera posvětili vládní návrh, který má podle koalice přispět ke konsolidaci veřejných financí. Zasahuje do více než šedesáti zákonů a v příštím a přes příštím roce má pomoci státnímu rozpočtu 150 miliardami korun. Po Senátu je na tahu prezident Petr Pavel. Jaký postup hlava státu zvolí, zatím není jasné.

„Prezident republiky se o podpisu vládního návrhu zákona tzv. konsolidačního balíčku rozhodne v zákonné patnáctidenní lhůtě,“ uvedla Marie Pfeiferová z tiskového odboru Kanceláře prezidenta republiky.

Petr Pavel se ovšem k návrhu vyjadřoval již dříve: na konci září při debatě v blanenském kině uvedl, že konsolidační balíček by měl být tvrdší, než vláda plánuje.

Přísnější podobu by prezident volil proto, aby vláda nemusela do konce volebního období přicházet s dalšími opatřeními.

„Konsolidační balíček už nyní vyvolává tolik kontroverzí, že vláda asi nenajde vůli, aby příští rok přišla s dalším. Jinak to ale nepůjde,“ prohlásil Pavel.

Razantnější návrh by také cíle podle prezidenta dosáhl rychleji, než když se zvolí mírnější verze, se kterou bude ozdravování veřejných rozpočtů trvat několik let. Celkově ale úsilí vlády o konsolidaci vítá.

Středula: Vyšlete signál!

V úterý zamířil na Pražský hrad za prezidentem Pavlem předseda

Co by měl prezident podepsat

■ **Konsolidační balíček** má podle kabinetu snížit schodek státního rozpočtu v příštím roce o **97,7 miliard korun**, v roce 2025 o dalších **53 miliard korun**, celkem tedy až o **150,7 miliard korun**. Návrh mění **63 zákonů**.

■ **Výdaje** mají během dvou let **klesnout o zhruba 80 miliard korun**. Tři čtvrtiny z toho má činit úspora od příštího roku a zbytek od roku 2025.

■ **Příjmy** státního rozpočtu se mají **zvýšit o téměř 70 miliard**. Necelých **32 miliard** má přibýt od příštího roku a zhruba **37,5 miliardy** od roku 2025.

Český prezident Petr Pavel

Českomoravské konfederace odborových svazů Josef Středula, Pavlův někdejší soupeř v prezidentské volbě. Vyzval Pavla, aby balíček vetoval. Odborový předák přitom nechtěl předjímat, jak

prezident ohledně balíčku rozhodne. Na dotazy LN k detailům nereagoval. Podle Středuly by prezident svým vetem vyslal jasný signál, že vnímá vážnost situace ve společnosti. Odborům vadí, že

vláda obsah balíčku řádně neprojednala se sociálními partnery a až na minimum případů ignorovala jejich návrhy. Koncem srpna se vládní strany po jednáních s představiteli zaměstnavatelů

Výdaje

■ Hlavní část konsolidačního balíčku pro výdajovou stranu rozpočtu – podle koalice dvě třetiny – tvoří **rušení dotací**: v oblasti **průmyslu a obchodu** se vyplácené dotace sníží za dva roky o **20 miliard korun**, v **zemědělství** o **10,2 miliard korun**. Dotace v **dopravě** klesnou o **šest miliard korun**, v oblasti **místního rozvoje** o **2,8 miliardy korun** a ve **školství** o **dvě miliardy korun**.

■ Přes **11 miliard korun** mají činit úspory na **provoz státu**, o **téměř deset miliard** se sníží **objem platů ve veřejné sféře**.

■ Snížit se má i maximální výše státní podpory **stavebního spoření**: z **2000 na 1000 korun**.

Příjmy

■ Sazba **daně z příjmů firem** má **vzrůst z 19 na 21 procent**: změna má přinést **22 miliard navíc**.

■ Materiál má **znovuzavést odvod na nemocenské pojistění** zaměstnanců **0,6 procenta** z příjmů.

■ Zrušit se má **dvaadvacet daňových výjimek**: například sleva na školovné nebo sleva na studenta. Omezí se sleva na manželku či manžela pouze na ty případy, kdy pečují o dítě do tří let věku.

■ Stát by také měl získat **55 procent výnosů daně z hazardu** namísto dosavadních 35 procent.

■ Vláda navrhuje i **úpravu daňové progresivity**, kdy lidé s nejvyššími příjmy spadají do vyšší, 23procentní sazby daně z příjmů. Nyní je hranice 48násobek průměrné měsíční mzdy, nově to má být již **36násobek**.

■ Zrychlí postup navyšování **spotřebních daní z lihu**.

■ Sazba **daně z nemovitostí** se má navýšit v průměru na **1,8násobek**. Výnos zůstane obcím, ale samosprávy přijdou o část daní od státu.

Zjednodušení DPH

■ Místo tří **sazeb DPH** mají být jen **dvě: 12 a 21 procent**. Výsledný efekt na státní rozpočet bude negativní, dojde k **poklesu výnosu zhruba o čtyři miliardy**.

Deprese, úzkosti. Trpí jimi i děti

Dokončení ze strany 1

Právě s takovými případy, jako je ten Lucii, se setkávají manažeři České asociace streetwork. Pilotního projektu, jenž se věnuje prevenci předčasného odchodu ze vzdělávání, se účastní dvacet pražských škol. Jak funguje?

Školy vytypovaly studenty, kteří procházeli náročnými životními situacemi. Kolem nich vznikl tým lidí, již měli za úkol jim pomoci. Šlo o odborníky z různých oblastí – ze školství, sociální sféry atd. Celý tým řídí case manager, tedy vzdělávacím zpravidalem sociální pracovník či sociální pedagog. Ten má přehled o případu a zajišťuje předávání informací mezi jednotlivými odborníky – aby dítě nemuselo svůj problém popisovat zas a znovu.

Nedovolají se a vzdají to

„Setkáváme se s duševními problémy, potížemi ve škole i negativním postojem ke vzdělávání. Nabídka pomoci je široká a rozdílná, je těžké se v ní vyznat. Spousta rodičů snahu o řešení vzdá ve chvíli, kdy se odborníkovi nedovolá,“ říká case manager Jiří Horák.

Oslovené školy si spolupráci pochvalují. „Šlo pro nás o naprostou novinku, která byla přínosná zejména pro vybrané žáky, ale i pro oslovené pedagogy. Znalost kompletní situace žáka, jeho rodinného zázemí a finanční situace pomohla při řešení některých

problémů ve škole a také při plánování dalšího postupu ve vzdělávání žáka,“ uvedla výchovná poradkyně Vyšší odborné školy textilních řemesel a Střední umělecké školy textilních řemesel v Praze Andrea Koblasová.

Case manažeři

V pražské Základní škole Bítovská spolupracovali s dívkami, jež měly problémy s docházkou, klasičtými problémy, ale i psychické potíže. Jedna z dívek trpěla poruchami příjmu potravy a depresemi.

„Pomoc, které se nám a zejména dívkám dostalo, jsme doposud nezažili. Došlo k navázání komunikace s rodinou, orgánem sociálně-právní ochrany dětí. Škola byla informována o postupu a aktuálním stavu. Byla to velmi efektivní spolupráce,“ popsala metodička prevence školy Monika Matějková.

Žákům, kteří se ocitnou v těžké životní situaci, mohou pomoci i sociální pedagogové. Těch je však v tuzemských školách nedostatek, jejich funkce stále není ukotvena v legislativě. Jejich uzákonění prosazuje i vládní zmocněnkyně pro lidská práva Klára Šimáčková Laurenčíková. „Škola je laboratoř, kde by si děti měly vyzkoušet, jak funguje svět. Měla by být záchranným pilířem, který je podřízen a nasměruje k odborné pomoci. Často nám ale u dětí chybí znalost prostředí, odkud pocházejí. Sociální pedagogové mohou pracovat i s jejich ro-

Pilotní projekt

■ Tým odborníků, který se **stará o školáky**, je složen ze zástupců vedení školy a rodičů i orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

■ Dále jsou v něm **psychiatrii a psychoterapeuti, neziskové organizace** s jejich sociálními službami a adiktologové.

dinami,“ popsala. Zároveň upozornila, že spousta lidí se bez sociální intervence propadá do vážných problémů.

„Klíčová je prevence“

„Na jejich řešení pak společnost vynakládá spoustu peněz. Musíme se zaměřit na prevenci. Začneme-li s dětmi pracovat dřív, nepropadnou se do tak velkých potíží. Jsme v takovém průšvih, že si nemůžeme dovolit čekat,“

a právě s odbory dohodly na některých úpravách balíčku. Například zůstane i nadále daňové zvýhodnění u zaměstnaneckých benefitů, byť s omezením do výše poloviny průměrné mzdy v předcházejícím období. Středula jinak hodnotil debatu s prezidentem a jeho poradci jako věcnou a na úrovni.

Koaliční kompromis

Senátorům předložený návrh přišel hájit ministr financí Zbyněk Stanjura (ODS). „Ve veřejné debatě zaznívají dva extrémní názory. Jeden zní, že je vše v pořádku. Ze se zadlužením zhruba 44 procent nemusíme dělat nic, protože máme daleko do dluhové brzdy (kdyby i přes pravidlo strukturální bilance dluh vzrostl nad úroveň 55 % HDP se zohledněním rezerv z financování státního dluhu – pozn. red.). Druhým je, že nám hrozí scénář Řecka. Ten by pak znamenal drastická opatření. Naším úkolem je tomu zabránit,“ uvedl šéf státní kasy. Podotkl, že kdyby návrh balíčku připravovala některá ze stran sama a měla by na to v parlamentu většinu, vypadal by jeho text jinak.

„Schvaluje velmi komplexní dokument, ve kterém si každý z nás může najít něco, s čím nesouhlasí. Obsahově ale předložený dokument považují jako maximum možného,“ sdělil v debatě na plénu Senátu místopředseda horní komory parlamentu Jiří Drahoš (senátorský klub Starostové a nezávislí). Ruku pro „vlajkovou loď“ vlády zvedlo 53 senátorů a senátorek ze 74 přítomných. Zapotřebí bylo 38 hlasů. V komoře mají strany vládní koalice většinu.

Návrh na zamítnutí dopředu avizoval klub ANO a Socdem. Právě opoziční hnutí ANO bránilo ve sněmovně přijetí balíčku dlouhými kritickými projevy. Šéfka poslanceckého klubu hnutí Alena Schillerová označila den, kdy dolní komora balíček schválila (pátek 13. října), za „černý pátek pro českou ekonomiku“. Vláda předložila poslancům návrh 30. června, první čtení začalo 12. července. Kabinet chce, aby balíček začal platit od příštího roku.

Chyba soudů: hoch do ústavu působil bez vyslechnutí

BRNO Obecné soudy podle Ústavního soudu pochybily, když předběžným opatřením poslaly šestnáctiletého hochu do ústavu, aniž by ho vyslechl. Nic se pro něj ale nemění, v ústavu už je rozsudkem soudu. Šlo o první nález, který připravila a včera vyhlásila ústavní soudkyně Kateřina Ronovská, která u ÚS působil od srpna. Ústavní stížnost podal nyní sedmnáctiletý hoch. Návrh na umístění do ústavu podávali k okresnímu soudu jeho rodiče, podle nich s ním měli potíže, nepracoval, nechodil do žádné školy a nedostával se ani na úřad práce. Okresní soud jej předběžným opatřením poslal do ústavu, rozhodnutí následně potvrdil i odvolací krajský soud. čtk

Ceny energií poslanci projednají na zvláštní schůzi

PRAHA Sněmovna se sejde ve čtvrtek 16. listopadu na mimořádné schůzi, aby jednala o cenách energií v příštím roce. Schůzi včera svolala předsedkyně dolní komory Markéta Pekarová Adamová (TOP 09) na žádost opozičního hnutí ANO. To má obavy z toho, že vysoké ceny energií poškodí průmysl, a tím celou ekonomiku. Vadí mu i to, že vláda převedla placení poplatku za obnovitelné zdroje energií z rozpočtu na spotřebitele, rodiny i firmy. čtk

Česko dohání dluh vůči legislativě EU

PRAHA Česku se podle ministra pro legislativu Michala Šalomouna (za Piráty) povedlo snížit poměr dlouhodobě nezpracovaných evropských směrnic do vlastní legislativy pod jedno procento, což je mezi členskými zeměmi považováno za přijatelnou úroveň. Ze 36 směrnic, které zůstaly nezpracovány po minulém vládě a hrozily pokutami v úhrně výši až dvě miliardy korun, nyní zbývá devět směrnic s uplynulou lhůtou. Informoval o tom Šalomounův úřad. Letos komise zastavila 42 řízení vedených proti Česku pro nesplnění povinnosti včas zapracovat unijní předpisy. Aktuálně čelí České republika 25 předžalobním řízením, z toho 18 jich je v počáteční fázi takzvaného formálního upozornění, v šesti případech jde podle Šalomouna o odůvodněné stanovisko. čtk

Potřebovali školáci test na covid?

BRNO Nejvyšší správní soud (NSS) se musí znovu zabývat návrhem na zpětné vyslovení nezákonitosti pandemického opatření z dubna 2021, které podmiňovalo účast na školní výuce negativním testem na covid-19, případně očkovaním nebo prodělanou nemocí. Ústavní soud včera podruhé vyhověl stížnosti podané jménem dětí, které nemoc prodělaly a měly laboratorně potvrzené protilátky. čtk